

Meno:

Ján Beljak

Tituly:

PhDr., PhD.

Adresa:

Archeologický ústav SAV
Vysunuté pracovisko Zvolen
Štúrova 2
960 53 Zvolen
Tel: +421 45 532 08 33
Mobil: +421 902 925 642
Email: beljak@savzv.sk

Vzdelanie:

1998-2003 Trnavská univerzita v Trnave. Klasická archeológia, história. Diplomová práca obhájená 05.06.2003. Špecializácia: Klasická archeológia.

2001-2004 Uniwersytet Jagielloński v Krakove (Poľsko). Archeológia Poľska a všeobecná archeológia. Diplomová práca obhájená 05.10.2004. Špecializácia: Barbarikum v dobe rímskej.

2003-2007 Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied – Protohistorické oddelenie: program Ph.D. (interný doktorand). Téma: Východná enkláva Kvádov.

Získanie vyššej vedeckej hodnosti:

PhDr. Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici. 16. 1. 2009

PhD. Univerzita Komenského v Bratislave. 26. 2. 2009

Zamestnanie:

archeológ

Špecializácia/zameranie (hlavné témy):

- osídlenie v dobe rímskej v predpolí severopanónskeho limitu;
- Germáni v stredoeurópskom barbariku v dobe rímskej a počiatkom obdobia sťahovania národov;
- kultúrny obraz v stredoeurópskom barbariku v dobe rímskej a počiatkom obdobia sťahovania národov;
- vývoj osídlenia v južnej časti stredného Slovenska.
- systematický výskum archeologickej lokality (hrad a hradisko) Pustý hrad vo Zvolene

Funkcie/prac. zaradenie:

vedecký pracovník

Zahraničné štipendiá a študijné pobyty:

2001-2004 Uniwersytet Jagielloński v Krakove (Poľsko).

V rámci medziakademickej výmeny SAV v rokoch 2004-2008: Poľsko a Maďarsko (Kraków, Budapešť).

Terénny výskum (výber):

Iža-Leányvár. Archeologický výskum - terénne cvičenia - prax študentov na výskume rímskeho kastela v Iži v sezónach: 2004, 2005, 2006, 2007 a 2008. Študenti z Poľska (IA UJ Kraków, IA UW Warszawa, UR Rzeszów), z Belgicka (KU Leuven, Antwerp Ac., Uni. Gent), z Holandska (Uni. Leiden) z Českej republiky (KU Praha, MU Brno), Islandu (IA RU Reykjavík) a Slovenska (TU Trnava, UK Bratislava). Asistent vedúceho výskumu v rokoch 2004-2008;

Hrabušice-Zelená hura. Sezóny 1999-2004. Archeologický výskum stredovekého hradu a opevneného sídla púchovskej kultúry. Asistent vedúceho výskumu;

Systematická archeologická prospekcia vybraných lokalít v oblasti Poiplia a Pohronia v rokoch 2005, 2006, 2007, 2008 a 2009. Vedúci výskumu.

Zvolen-Čierne zeme. Máj 2008. Výskum zaniknutého koryta rieky Hron s nálezmi drev a keramiky z eneolitu a vrcholného stredoveku. Vedúci výskumu.

Zvolen-Námestie SNP. Jún-júl 2008. Výskum intravilánu mesta Zvolen so zvyškami stredovekej architektúry. Vedúci výskumu.

Iža-Jednota. August 2008. Výskum osady kultúry Kosihy-Čaka. Vedúci výskumu.

Liptovský Trnovec-Ravence. Október-november 2008. Výskum osady lužickej kultúry. Vedúci výskumu.

Banská Bystrica-Senica. Júl 2009. Výskum osady z obdobia včasného stredoveku. Vedúci výskumu.

Ladomerská Vieska-Mlyn. Apríl-máj 2009. Výskum novovekého mlyna. Vedúci výskumu.

Hronovce-Rúbaniská. Október 2009. Výskum germánskeho pohrebiska a pravekej osady. Vedúci výskumu.

Zvolen-Pustý hrad. August-november 2009. Výskum pravekého hradiska a stredovekého hradu. Vedúci výskumu.

Medzinárodné projekty

Dohoda o vedeckej a pedagogickej spolupráci medzi Inštitutom Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego v Krakove a Archeologickým ústavom SAV v Nitre. V roku 2007: Vzájomné výmenné pobyty odborníkov a účasť študentov z Krakova na Letnej škole archeológie - Projekt Kelemantia (za AÚ SAV: J. BELJAK - J. RAJTÁR);

Transkarpatské tovarovo-peňažné vzťahy v 2. pol. 1. tisícročia po Kr. (Krakov). Transkarpatische Guts- und Geldbeziehungen in der 2. Hälfte d. 1. Jahrtausends nach Chr. Bilaterálny projekt AÚ SAV a Inštitutu archeologii i etnologii Warszawa 2006-2008. Koncept a časový harmonogram pracovných úloh pre jednotlivých spoluriešiteľov (za AÚ SAV: E. KOLNÍKOVÁ, J. BELJAK, J. HUNKA, K. PIETA, J. ZÁBOJNÍK).

Domáce projekty (aktuálne riešené)

1.: grantový projekt VEGA č. **2/0159/09**; Od agrárnej osady k palácu. Formovanie a život sídla germánskej šľachty v Cíferi-Páci From a Farming Village to a Palace. Development and life in a Germanic nobility residence in Cífer-Pác; Program: VEGA Zodpovedný riešiteľ: PhDr. Varsik Vladimír CSc. Doba trvania: 1.1.2009 - 31.12.2011

2.: grantový projekt VEGA č. **1/0408/09**; Rimania a Germáni na strednom Dunaji: kontakty a konfrontácie Romans and Germans in the Middle-Danubian region: contacts and confrontations; Program: VEGA Zodpovedný riešiteľ: PhDr. Rajtár Ján CSc. Doba trvania: 1.1.2009 - 31.12.2011

3.: grantový projekt VEGA č. **2/0105/09**; Sídla a hroby spoločenskej elity na Slovensku vo včasnej dobe dejinnej a na začiatku stredoveku; Program: VEGA Zodpovedný riešiteľ: PhDr. Pieta Karol DrSc. Doba trvania: 1.1.2009 - 31.12.2011

Účasť na konferenciách (výber)

Starość wiek spełnienia. Funeralia lednickie 8. Lednica (Poľsko) 2005;

První protohistorická konference „Pozdně keltské, germánske a časně slovanské osídlení“ (1. stol. př. Kr.-7. stol. po Kr.) Kounice (Česko). Prednáška: Púchovská kultúra a germáni na Pohroní v staršej dobe rímskej. 2006;

18. Internationales symposium „Grundprobleme der frühgeschichtlichen Entwicklung im mittleren Donaauraum“ Prednáška: Eastern enclave of Quads Contemporary state of research. 2006;

19. Internationales symposium „Grundprobleme der frühgeschichtlichen Entwicklung im mittleren Donaauraum“ „Mitteleuropa zur Zeit Marbods“. 2006;

II. protohistorická konference „Pozdně keltské, germánske a časně slovanské osídlení“ (1. stol. př. Kr.-7. stol. po Kr.). Prednáška: Ku štruktúre rímskych importov na dolnom Pohroní. 2006;

The turbulent epoch – new materials from the Late Roman Period and the Migration Period.

Krasnobród (Poľsko). Prednáška: The Migration Period in the German village in Štúrovo.; The Roman Fort at Iža-Leányvár (The Late Roman and Early Migration Period, s J. Rajtárom). 18.09. – 22.

09.2007;

III. Protohistorická konference „Keltské, germánske a časne slovanske osídlení“ (Pozdní doba laténska, doba římska, stěhování národů a časne slovanske období), Sídliště, sídlištní objekty a nálezy a jejich význam pro chronologii protohistorického vývoje. Mikulov (Česká republika). Prednáška: Štruktúra a vývoj germánskej osady v Štúrove. 29.10. – 2.11.2007; Corpus der römischen Funde im europäischen Barbaricum (RGK Frankfurt a. M.) Mikulov (Česká republika). 2.11. – 4.11.2007; 20. internationales Symposium Grundprobleme der frühgeschichtlichen Entwicklung im mittleren Donaauraum. Die Zeiten der Wandel. Stará Lesná (Slovensko). Prednáška: Some remarks to the settlement of Gran river valley in the Late Roman and Early Migration period. 12.11. – 16.11.2007. IV. Protohistorická konference „Keltské, germánske a časne slovanske osídlení“ (Pozdní doba laténska, doba římska, stěhování národů a časne slovanske období), „Powiązania i kontakty w świecie barbarzyńskim“ Sanok (Poľsko). 15.10. – 17.10.2008. *Horská enkláva Germánov na strednom Pohroní*.

Kolokvium. Germánska keramika zo sídlisk záverečného horizontu svébskeho osídlenia. Keramika zo Štúrova. Bratislava 11.12.2008.

V. Protohistorická konference „Keltské, germánske a časne slovanske osídlení“ (Pozdní doba laténska, doba římska, stěhování národů a časne slovanske období), „Hospodárstvo Germánov. Sídliskové a ekonomické štruktúry od neskej doby laténskej po včasný stredovek“ Nitra (SK). 21. 09. – 05. 09. 2009. *Germánska osada v Šarovciach*.

Otázky neolitu a eneolitu našich zemí, Mělník, 28. 9.-1. 10. 2009. BELJAK, J. - PAŽINOVÁ, N.: *Nálezy kultúry s lineárnou keramikou na strednom Pohroní – príspevok k osídleniu*.

Otázky neolitu a eneolitu našich zemí, Mělník, 28.9.-1.10.2009. BELJAK, J. - PAŽINOVÁ, N.: *Makó-Kosihy-Čaka culture site from Iža, district Komárno, Slovakia*.

Kolokvium Germánske osídlenie dolného Pohronia. 8. Medzinárodné kolokvium a workshop ku germánskej keramike. Bratislava, 15. 12. 2009. *Štúrovo – Vojenské cvičisko; Germánske pohrebisko v Hronovciach*.

Organizácia konferencií

Vedecká konferencia Byzantine Coins in Central Europe between the 5th and 10th Century. Monety bizantyńskie w Europie Środkowej między V a X wiekiem. Kraków (Poľsko), 23.4. – 26.4.2007.

V. Protohistorická konference „Keltské, germánske a časne slovanske osídlení“ (Pozdní doba laténska, doba římska, stěhování národů a časne slovanske období), „Hospodárstvo Germánov. Sídliskové a ekonomické štruktúry od neskej doby laténskej po včasný stredovek“ Nitra (SK). 21. 09. – 05. 09. 2009.

BIBLIOGRAFIA

Publikačná činnosť

1. BELJAK, Ján. Zvolener Mikroregion und ihre Bedeutung in der Bronzezeit. In ANODOS : in honour of Mária Novotná. - Trnava : Trnavská univerzita, Fakulta humanistiky, 2002, 2002, no. 2, s. 35-40. ISBN 80-89074-40-5. Typ: **AEF**
2. BELJAK, Ján. Nálezy z doby římskej z Lúčnice nad Žitavou. In Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 2004, s. 40-41. ISSN 0231-925X. Typ: **BDFB**
3. BELJAK, Ján - KOLNÍK, Titus. Germánske hroby z Čaky a Gbeliec : príspevok k osídleniu juhozápadného Slovenska v dobe římskej. In Slovenská archeológia : časopis Archeologického ústavu SAV v Nitre, 2006, roč. 54, č. 1, s. 57-91. ISSN 1335-0102. Typ: **ADFB**
4. BELJAK, Ján. Púchovská kultúra a Germáni na Pohroní v staršej dobe římskej. In Archeologie barbarů 2005 : sborník příspěvků z I. protohistorické konference "Pozdně keltské, germánské a časne slovanske osídlení." Kounice, 20-22, září 2005. - Praha : Ústav archeologické památkové péče středních Čech, 2006, s. 257-272. ISBN 80-86756-11-4. Typ: **AEE**

5. BELJAK, Ján. Letná škola archeológie v Iži. In Informátor SAS pri SAV, 2006, roč. XVII, č. 1-2, s. 28. Typ: **GII**
6. BELJAK, Ján. A few comments on occurrence of roman coins in the Hron and Ipel' river basins. In Slovenská numizmatika, 2007, roč. 18, s. 127-142. Typ: **ADFB**
7. BELJAK, Ján - KOLNÍK, Titus. Rímskoprovinciálna keramika z germánskej osady v Štúrove. In Archeologie barbarů 2006 : příspěvky z II. protohistorické konference České Budějovice, 21.-24. 11. 2006. - České Budějovice : Jihočeské muzeum, 2007, s. 135-157. ISBN 978-80-86260-67-9. Typ: **AEE**
8. BELJAK, Ján - BIELICH, Mário. Záchranný archeologický výskum medzi obcami Želiezovce a Šarovce. In Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 2005, s. 31-33. ISSN 0231-925X. Typ: **BDFB**
9. BELJAK, Ján - KOLNÍK, Titus - KVETÁNOVÁ, Ivana - RAJTÁR, Ján. Prieskum a verifikácia nálezísk v okolí Čaky a Gbeliec na dolnom Pohroní. In Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 2005, s. 33-35. ISSN 0231-925X. Typ: **BDFB**
10. BELJAK, Ján - RAJTÁR, Ján. Pokračovanie výskumu rímskeho kastela v Iži. In Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 2005, s. 35-40. ISSN 0231-925X. Typ: **BDFB**
11. BELJAK, Ján. Medzinárodné sympóziu o strednej Európe v období Marobuda : aktuality. In Archeologické rozhledy, 2007, vol 59, seš. 1, s. 155. ISSN 0323-1267. Typ: **GII**
12. BALIOVÁ, Henrieta - BELJAK, Ján - PAŽINOVÁ, Noémi. Archeologická prospekcia vybraných lokalít dolného Pohronia. In Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 2006, 2008, s. ISSN 0231-925X. Typ: **BDFB**
13. BELJAK, Ján - KOLNÍK, Titus. Štruktúra a vývoj germánskej osady v Štúrove. In Barbarská sídlisťe : chronologické, ekonomické a historické aspekty jejich vývoje ve světle nových archeologických výzkumů (Archeologie barbarů 2007). Editor Eduard Droberjar, Balázs Komoróczy, Dagmar Vachútová. - Brno : Archeologický ústav AV ČR, 2008, s. 129-146. ISBN 80-86023-89-3. Typ: **AEC**
14. BELJAK, Ján. Doba rímska v zvolenskom regióne. In Zvolen 1243-2008. Zborník príspevkov z vedeckých konferencií : zborník vybraných príspevkov z konferencie Diplomatická produkcia v stredovekom meste, ktorá sa uskutočnila 4.-6. septembra 2002 v Krajskej knižnici Ľudovíta Štúra vo Zvolene. Príspevky z konferencií Zvolen 1243-2003 a Pohľady do histórie, ktoré sa uskutočnili 5. septembra 2003 a 18. marca 2008 v Krajskej knižnici Ľudovíta Štúra vo Zvolene pri príležitosti 760. a 765. výročia obnovenia mestských výsad Zvolena. Zostavovatelia: Júlia Ragačová, Pavol Maliniak ; recenzenti: Vladimír Rábik, Pavol Tišliar. - Zvolen : Mesto Zvolen, 2008, s. 19-24. ISBN 978-80-970077-1-3. Typ: **AED**
15. BELJAK, Ján - PAŽINOVÁ, Noémi. Archeologické náleziská v okolí obce Sucháň. In Prírodné dedičstvo obce Sucháň. Editor Peter Urban. - Banská Bystrica : Obecný úrad Sucháň : Ústav vedy a výskumu UMB v Banskej Bystrici : Katedra biológie a ekológie FPV UMB v Banskej Bystrici, 2008, s. 22-24. ISBN 978-80-8083-692-4. Typ: **AEF**
16. BELJAK, Ján. Východná enkláva Kvádov : (osada v Štúrove v kontexte germánskeho osídlenia na Pohroní a Poiplí). Nitra : Archeologický ústav SAV, 2008. 290 s. Typ: **DAI**
17. BELJAK, Ján. Das untere Grantalgebiet in später Römerzeit und anfangs der Völkerwanderungszeit (Volfeld der Antischen Solva). In Acta Archaeologica Carpathica, 2007-2008, tom XLII-XLIII, p. 185-198. ISSN 0001-5229. Typ: **ADEB**
18. BELJAK, Ján. Germánska osada zo začiatku obdobia sťahovania národov v Štúrove v kontexte osídlenia na dolnom Pohroní. In Zborník Slovenského národného múzea. Archeológia, 2009, roč. CIII, č. 19, s. 229-250. Typ: **ADFB**
19. BELJAK, Ján - ČURNÝ, Marián - PAŽINOVÁ, Noémi. Novoveká keramika z lesných bystrín v Sucháni. In Studia historica Nitriensia, 2008, 14, s. 31-42. Typ: **ADFB**
20. BELJAK, Ján. Osada zo začiatku obdobia sťahovania národov v Štúrove v kontexte osídlenia na dolnom Pohroní. In Zborník Slovenského národného múzea. Archeológia, 2009, roč. CIII, č. 19, s. 227-246. Typ: **ADFB**
21. BELJAK, Ján. Osídlenie vo Zvolene v dobe rímskej na príklade osád Haputka a Balkán. In Archeologia Barbarzyńców 2008: powiązania i kontakty w świecie barbarzyńskim : Materiały z IV Protohistorycznej Konferencji Sanok, 13-17 października 2008. Editor Maciej

- Karwowski, Eduard Droberjar. - Rzeszów : Instytut Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2009, s. 211-228. ISBN 978-83-7667-026-3. Typ: **AEC**
22. BELJAK, Ján - KOLNÍK, Titus. Germanic settlement from the Late Roman and Early Migration periods in Štúrovo. In The turbulent epoch : new materials from the Late Roman Period and the Migration Period. 1. Hrsg. Barbara Niezabitowska-Wisniewska, Marcin Juscinski, Piotr Luckiewicz, Sylwester Sadowski. - Lublin : Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, 2008, s. 63-86. ISBN 978-83-227-2970-0. Typ: **AEE**
23. BELJAK, Ján. Osídlenie v praveku a rannej dobe dejinnej. In Predajná - krajina, kultúra, história. - Predajná ; Banská Bystrica ; Martin : Obec : Ústav vedy a výskumu UMB, 2008, s. 67-69. Typ: **BBB**

v tlači

1. BELJAK, J.: Osídlenie vo Zvolene v dobe rímskej na príklade osád Haputka a Balkán. In: Archeologie Barbarů 2008. Sanok 2008. (odovzdané do tlače marec 2009). 38536 znakov, 8 x A4 ilustrácie
2. BELJAK, J. / PAŽINOVÁ, N. / KUČERÁKOVÁ, K.: Archeologický výskum v Iži. AVANS 2008, Nitra (odovzdané do tlače február 2009) 11810 znakov, 1 A4 ilustrácia
3. BELJAK, J. / PAŽINOVÁ, N. / MIHALKIN, J.: Zberové nálezy z katastra obce Sucháň, okres Veľký Krtíš. AVANS 2008, Nitra (odovzdané do tlače február 2009) 6941 znakov
4. BELJAK, J. / PAŽINOVÁ, N. : Archeologická prospekcia stredného Poiplia. AVANS 2008, Nitra (odovzdané do tlače február 2009) 14710 znakov, 1 A4 ilustrácia
5. BELJAK, J. / PAŽINOVÁ, N.: Archeologické výskumy vo Zvolene v roku 2008. In: AVANS 2008, Nitra (odovzdané do tlače Február 2009). 22114 znakov, 4 x A4 ilustrácie
6. PAŽINOVÁ, N. / BELJAK, J.: Nálezy kultúry s lineárnou keramikou na strednom Pohroní – príspevok k osídleniu. In: Otázky neolitu a eneolitu našich zemí, Mělník 2009 (odovzdané do tlače október 2009) 36246 znakov, 7 x A4 ilustrácie
7. BELJAK, J. / ZACHAR, T.: Nálezy z praveku a doby rímskej z Trávnice. In: AVANS 2008, Nitra (odovzdané do tlače Február 2009). 2253 znakov, 1 x A4 ilustrácia
8. BELJAK, J.: Spečené valy v Honte. In: Urban, P. (ed.): Zlatá kniha Hontu. Martin. Vydavateľstvo Matice slovenskej. (ISBN) (odovzdané do tlače apríl 2009). 8421 znakov, 2 x A4 ilustrácie
9. BELJAK, J. / PAŽINOVÁ, N. / KRĄPIEC, M. Ungewöhnlicher Befund aus Zvolen - Čierne zeme (Slowakei) In: "Recherches Archeologiques" Vydavateľstvo IA UJ Kraków. (odovzdané do tlače január 2010). 24 228 znakov, 9 x A4 ilustrácie